

Пахомов Ю.М.

аспірант,

вчитель КУ Сумська спеціалізована школа № 29

Науковий керівник: Енська О.Ю.

кандидат мистецтвознавства, доцент,

Сумський державний педагогічний університет

імені А.С.Макаренка

ІРЛАНДСЬКА МУЗИКА У ВИКОНАННІ СУМСЬКОГО ФОЛК-ГУРТУ «SHAMROCK & STREET RING»

Традиційна музика Ірландії в наш час вже давно стала загальновідомою у всьому світі. Ще у середині XIX сторіччя, коли багато ірландців імігрували у США, почалося розповсюдження музичної культури цього народу. За своїми ознаками ірландський фольклор може бути різноманітним: коліскові та застільні пісні, повільні мелодії та запальні танці. Велику роль в цій музиці мають варіації та орнаментация.

«Ірландська традиційна музика, по суті – музика мелодійна, і її ефекти є в орнаментацияі, або в прикрашанні мелодичної лінії» [3, с. 5].

Серед інструментів, які використовують у ірландській музиці, є струнні – фідл – інструмент аналогічний нашій скрипці, мандоліна та бузукі; духові – вісл та дерев'яна флейта; з ударних інструментів найчастіше використовують боуран – традиційний ірландський ударний інструмент.

Ірландська волинка відрізняється від шотландської тим, що в неї не треба дути, бо вона має міхи. А коли на острові з'явились аккордеон та гітара, їх також почали використовувати в інструментальних ансамблях.

Манера гри на інструментах у ірландській традиційній музиці має деякі відмінності від класичної манери гри. Так, при гри на фідлі не використовується вібрато, інтонування скоріш приблизне, аніж точне; рідко застосовується цілий смичок, зміна смичка підкреслюється; гра відбувається лише у першій позиції. У вісла звучання хрипле, зі свистом, момент взяття дихання часто підкреслюється.

«Більшість ірландських традиційних інструментів не можуть похвалитися багатими динамічними можливостями. Вісл, дерев'яна флейта, волинка – замість регулятора гучності у них перемикач

ВКЛ/ВИКЛ; вони або грають, або мовчать. Що ж до скрипки, фольклорні стилі, зазвичай, не передбачають використання звичних для класичних музикантів *crescendo i diminuendo*» [4, с. 11].

Серед традиційних музикантів проводяться конкурси «Флехана Хьоль», на яких визначаються кращі виконавці на рівні графства та провінції. Популярними є – щорічний фестиваль «Temple Bar Trad», Дублінський фестиваль танців, фестиваль національної музики «Роза Тралі», і всеірландський фінал – «All Ireland».

На початку 60-х років ХХ ст. почалося відродження ірландської традиційної музики. Музикантами створювались професійні колективи, що працювали у міських клубах та пабах, у виборі репертуару вони орієнтувались на його популярність у публіки. Гурти The Dubliners та Chieftains презентували ірландську музику по всьому світу і в подальшому їх творчість визначила шлях розвитку ірландського фольку.

Найвідомішим виконавцем ірландської традиційної музики в Україні є інструментальний ансамбль – «Рун» (2002). Цей київський фолк-гурт вивчає та виконує ірландську, шотландську та музику інших кельтських народів. У складі ансамблю: скрипка, галісійська волинка, гітара, бузукі, флейта, мандоліна, контрабас. Протягом свого існування колектив прийняв участь у багатьох фестивалях нашої країни та за її межами.

В Сумах ірландська музика з'явилась завдяки Денису Федченко – дуже творчій особистості, вчителя Сумської спеціалізованої школи № 29 по класу флейти, музиканта який володіє багатьма інструментами та пише власну музику. У свій колектив «Shamrock & Street Ring» він зміг зібрати молодих сумських виконавців, що розділили його захоплення яскравою та самобутньою музикою Ірландії. До складу ансамблю увійшли Денис Федченко (скрипка, флейта, український вістл, галісійська волинка, фортепіано, бузукі), Юрій Решетник (боуран, банденбокс, мандоліна), Євген Петренко (гітара), Аліса Висіканцева (скрипка), Роман Гаврилюк (флейта), Людмила Кучкіна (вокал, мелодіон).

«Музичний проект «Shamrock» – поки чисто ірландський з елементами старовинної «іспанщини». Але я хочу туди додати ще й музику ренесансу і бароко, однак, подати це також в ірландській манері» [1].

У репертуарі колективу ірландські танцювальні мелодії – джиги (або жиги, це танцювальні мелодії, що мають розмір 6/8 або 9/8 та схожі на тарантелу), ріли (це танець, який виник у ХVІІІ ст., характеризується швидким темпом виконання та має розмір 2/4 або 4/4, та де в чому схожий на польку), хорнпайпи. Шотландські мелодії Денис Федченко

грає на волинці, а галісійські пісні з супроводом ансамблю співає Людмила Кучкіна.

Свої виступи колектив розпочав у 2011 році. Зазвичай вони проходили у приміщенні кафе Undeground, де збирались поціновувачі живої музики. Згодом колектив вже приймав участь у фестивалях, що проводяться в Україні:

- Міжнародний еко-культурний фестиваль «Трипільське коло» м. Ржищів, Київська область;
- Фестиваль історичної реконструкції «Стара фортеця. Подорож крізь століття» м. Тростянець, Сумська область;
- Фестиваль середньовічної культури «Форпост» м. Білгород-Дністровський;
- Міжнародний ленд-арт симпозіум «Простір прикордоння» с. Могриця, Сумська область.

У всьому світі популярності набули шоу за участі ірландських танцівників. Найпопулярнішими з них є «Lord of the dance» та «Riverdance». «Королева ілюзій» – хореографічний спектакль Дениса Федченко по мотивам казки Г. Х. Андерсона «Снігова королева», де він є автором музики та сценарію. У своєму спектаклі Д. Федченко здійснив спробу створення аналогічного шоу, але в камерному масштабі.

«Спектакль складається з двох дій та чотирьох сцен. За виключенням коротких реплік, в основному, актори будуть розмовляти з залом на мові кельтських танців та музики. І не просто музики, а авторських композицій Дениса Федченко, написаних у стилі ірландського фольклору» [2].

Ансамбль «Shamrock» у цій постановці взяв на себе роль кейлі-бенда, тобто ансамбля що супроводжує танці. Музиканти грали вони майже без пауз всю постановку, швидкі танцювальні номери чергувалися зі спокійними вокальними. Сам автор протягом дійства почергово грав на фортепіано, гітарі, фідлі, флейті та волинці. У постановці приймали участь музиканти та хореографи з Києва і Сум. Варто сказати, що для втілення цього проекту було докладено багато праці та ресурсів.

Захоплення Дениса Федченко ірландською музикою переросло у створення цікавого етно-колективу, нового у своєму напрямку для м. Суми. Репертуар гурту складають оригінальні ірландські, шотландські та галісійські мелодії, а також авторські композиції керівника ансамблю, написані у стилі ірландського фольклору. За звучанням виконувана музика дуже схожа на традиційну. Вістл, в руках Д. Федченко оживає, і слухачі чують не флейту, а наче, чийсь голос. На волинці в м. Суми

окрім нього ніхто не грає, а вона надає ансамблю унікального звучання. Інші інструменти, що використовуються в ансамблі не аутентичні, а схожі за характеристиками українські аналоги. Але головне, що всі учасники колективу розуміють сутність жанру, і це дає їм можливість робити музику дуже схожою на ірландську.

Взагалі, підсумовуючи викладений матеріал, можна сказати, що заснування ансамблю «Shamrock» у Сумах дозволило урізноманітнити музичне життя міста. Самобутній та яскравий музичний колектив запрошують на виступи у різних заходах, де вони ознайомлюють широке коло слухачів з народною музикою Ірландії.

Список використаних джерел:

1. Касьяненко І. Денис Федченко. О музыке природы и природе музыки // Медиа портал «Агентство Творческих Событий». URL: <https://creativpodiya.com/posts/2919> (дата звернення: 15.02.2021).
2. Касьяненко І. В Сумах покажут спектакль о королеве иллюзий // Медиа портал «Агентство Творческих Событий». URL: <https://creativpodiya.com/posts/51296> (дата звернення: 15.02.2021).
3. Carson C. Irish Traditional Music // Irish Books & Medi, 1986. 72 p.
4. Foy B. Field Guide to the Irish Music Session // Frogchart Press, 2008. 100 p.

Поліщук Г.В.

студентка,

Відокремлений структурний підрозділ

«Інститут інноваційної освіти

Київського національного університету

будівництва і архітектури»

ОСНОВИ АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТЛОВИХ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ

Багатофункціональний житловий комплекс – найбільш перспективна просторова форма організації потреби сучасної людини в різноманітному і багатозначному міському оточенні, що задовольняє його житло, роботі, спілкуванні та відпочинку. Багатофункціональний